

IGAZ IS, DRÁGA IS: A GYÖNGY

A tenger titkaihoz és kincseihez tartozik a csillogó, csodálatos igazgyöngy. A természet alkotta e szépséget, a tenger ajándéka a nőket ékesítő, szemet gyönyörködtető nemes gyöngy. A gyöngyhalászat igen régi mesterség, a IV. századig követhető nyomon.

A gyöngykagyló olyan tengeri vagy édesvízi kagyló, melyben gyöngy keletkezik. A legértékesebb igazgyöngyöket Japánban, Kína parti vizeiben, a Perzsa-öbölben, Srí Lanka, Mexikó tengereiben találták. A gyöngyöt az emberek régen az istennők könnyének tekintették. A tengert rejtélyes birodalomnak képzeltek, s hitték, hogy az élet a habokban születik - akárcsak Aphrodité - s, a holtak oda térnek vissza. A tengernek lelke van, erre utal a háborgása, aztán megnyugszik, elcsendesedik. Az amák, a japán bűvárnők Yamata hercegnő parancsára zsákmányuk egy részét felajánlották Amaterasu istennőnek, "a távoli öblök királynőjének".

A gyöngyhalászatot Japánban női mesterségnek tartották, a bátor asszonyok naponta több órát töltöttek a hideg vízben. A serdülő lányok anyjuktól, nagyanjuktól lesték el a gyöngyhalászat tudományát.

Búvárfelszerelés, oxigénmaszk nélkül, a ragadozó halak ellen védekezésül mindössze egy fehér köpenyt öltve, kosárral merültek a mélybe, hogy gyöngykagylókat szedjenek. Lélegzetüket több percig vissza tudták tartani, akár tizenöt méter mélységbe is alámerültek.

Derekukra kötelet erősítettek, ha megrántották, a csónakban ülő férfiak felhúzták őket. Még a gyereket váró nők sem hagyták abba ezt a kockázatos munkát. Az ama-feleséget a férfiak nagyra becsülték, jól kerestek, de korántsem voltak olyan alázatosak, mint általában a japán nők.

Mikimotót a felkelő nap országában gyöngykirálynak nevezték. Neve fogalom. A japánok büszkesége 1858-ban Tobában jött világra.

Szegény tésztakészítő fia volt. Harminchárom éves korában figyelt fel arra, milyen nagy érték az igazgyöngy. Érdekelte, hogyan lehetne a kagylók gyöngytermelését mesterségesen megtöbbszörözni. 1893-ban kitartó kutatómunkája eredményesnek bizonyult. Mikimoto állítólag egy szerzetes vagy egy hallei egyetemi zoológus tanár felfedezését valósította meg. Megfigyelte, hogy a kagyló belső váladékából egy homokszem körül gyöngy formálódik ki. Ez szándékosan is előidézhető, gondolta, és kipróbálta: vigyázva felnyitotta a kagylókat parányi idegen testet helyezett izmaik közé, és a művelet után kosarakban visszaeresztette a kagylókat a tengerbe. Milyen egyszerűnek tűnik.

Csak arra kellett rájönni, mit, mikor, hova... A folyamat, a gyöngy kifejlődése lassú, akár négy évig is eltarthat.

Mikimoto 1905-ben létrehozta a világ első nagyüzemét, ahol kagylók millióiban csillogott a tenyésztett igazgyöngy. Kilencvenhat éves korában halt meg, hatvanhárom évet áldozott az opálos gyöngy előállítására. Az ötvenkétezer hektáros Isze-Sima Nemzeti Parkot évente legalább ötmillióan keresik fel, nevezetességét elbűvölő természeti szépségének, híres szentélyének, festői tengerpartjának - és a gyöngytenyésztésnek köszönheti. Toba város kilátótornyából megtekinthető Mikimoto gyöngyszigete. A gyöngymúzeumban különféle szebbnél szebb gyöngyöket, belőlük készült ékszereket, pazar dísz tárgyakat állítottak ki. A Gyöngypagoda több mint tízezer gyöngyből készült, 1926-ban a philadelphiai világkiállításon mutatták be először.

Az öbölből hajó visz a gyöngyszigetre, ahol a nagyüzemi gyöngytenyésztést megteremtették.

